फलं देवि! शृणुष्व गदतो मम। एकावृत्तादिपाठानां यथावत् कथयामि ते। संकल्पपूर्वं संपूज्य न्यस्याङ्गेषु मनून् सकृत्। पाठाद्बलिप्रदानाद्धि सिद्धिमाप्नोति मानवः। उपसर्गस्य शान्त्यर्थं त्रिरावृत्तं पठेन्नरः। ग्रहोपशान्त्यै कर्त्तव्यं पञ्चावृत्तं वरानने!। महाभये समुत्पन्ने सप्तावृत्तं समुन्नयेत्। नवावृत्त्या भवेच्छान्तिर्वाजपेयफलं लभेत्। राजवश्याय भूत्यै च रुद्रावृत्तमुदीरयेत्। अर्कावृत्त्या काम्यसिद्धिर्वैरहानिश्च जायते। मन्वावृत्त्या रिपुर्वश्यस्तथा स्त्री वश्यतामियात्। सौख्यं पञ्चदशावृत्त्या श्रियमाप्नोति मानवः। कलावृत्त्या पुत्रपौत्रधनधान्यागमं विदुः। राज्ञां भीतिविमोक्षाय वैरस्योच्चाटनाय च। कुर्य्यात् सप्तदशावृत्तं तथाष्टादशकं प्रिये!। महाव्रणविमोक्षाय त्रिंशावृत्तं पठेत् सुधीः। पञ्चविंशावर्त्तनात्तु भवेद्बन्धविमोक्षणम्। सङ्कटे समनुप्राप्ते दुश्चिकित्स्यामये तथा। जातिध्वंसे कुलोच्छेदे आयुषो नाश आगते। वैरिवृद्धौ व्याधिवृद्धौ धननाशे तथा क्षये। तथैव त्रिविधोत्पाते तथा चैवातिपातके। कुर्य्याद् यत्नात् शतावृत्तं ततः सम्पद्यते शुभम्। श्रियोवृद्धिः शतावृत्ताद्राज्यवृद्धिस्तथापरे। मनसा चिन्तितं देवि! सिध्येदष्टोत्तराच्छतात्। शताश्वमेधयज्ञानां फलमाप्नोति सुव्रते!। सहस्रावर्त्तनात् लक्ष्मीरावृणोति स्वयं स्थिरा। भुक्त्वा मनोरथान् कामान् नरोमोक्षमवाप्नुयात्। यथाश्वमेधः क्रतुराट् देवानाञ्च यथा हरिः। स्तवानामपि सर्वेषां तथा सप्तशतीस्तवः। अथ वा बहुनोक्तेन किमेतेन वरानने!। चण्ड्याः शतावृत्तपाठात् सर्वाः सिद्ध्यन्ति सिद्धयः" तिथित॰मत्स्यसूक्तादि "सकामैः संपुटो जाप्यो निष्कामैः संपुटं विना। शतमादौ शतञ्चान्ते संपुटोऽयमुदाहृतः" इत्याद्युक्तेः कामनाभेदेन नवार्णं (ऐँ ह्रीँ क्लीँ चामुण्डायै विच्चे) मन्त्रादिभिरस्या संपुटता, अनया वा नवार्णस्य संपुटता कार्य्येति मतद्वयं तत्र गुप्तवत्यां सप्तशतीस्तोत्रेण नवार्णस्य संपुटतोक्ता यथाह डामरतन्त्रे "मार्कण्डेयपुराणोक्तं नित्यं चण्डीस्तवं पठन्। पुटितं मूलमन्त्रस्य जपेनाप्नोतिवाञ्छितमिति"। पुटितमिति पाठक्रियाविशेषणम्। पुटितत्वं संपुटाकारता। तथा च स्तवोयथा मूलमन्त्रजपस्य संपुटाकारोभवति तथा पठनान्मूलजपस्य यद्वाञ्छितम्फलन्तत्सिध्यतीत्यर्थः। ततस्तवीयर्ष्यादिन्यासपूर्वकञ्चरित्रत्रयम्पठित्वा मध्ये स्वसङ्कल्पितसंख्यानुसारेण सहस्रादिसंख्याकं नवार्णञ्जपित्वा पुनश्चण्डीस्तवं पूर्ववत्पठेत्। परंत्वेतदन्ते पुनर्मूलमष्टोत्तरशतमात्रं जप्त्वाऽऽत्मनिवेदनादिकं कुर्यात्। अयं च जपोऽङ्गभूतोन प्रधानसंख्यायामुपयुज्यते इति विशेषः। तदप्युक्तं तत्रैव चरित्रत्रयस्य ऋष्यादीनुक्त्वा "एवं संस्मृत्य ऋष्यादीन्ध्यात्वा पूर्वोक्तमार्गतः। सार्धस्मृतिः पठेच्चण्डीस्तवं स्पष्टपदाक्षरम्। समाप्तौ तु महालक्ष्मीं ध्यात्वा कृत्वा षडङ्गकम्। जपेदष्टशतं मूलं देवतायै निवेदयेदित्यादि"। केचित्तु मूलमन्त्रजपेन पुटितं चण्डीस्तवं पठन्निति प्रथमश्लोकं योजयन्तश्चरमश्लोके पुनर्विधानं संख्यामात्रपरमिति मन्यमानाः सप्तशतीस्तोत्रस्यैव मूलेन संपुटीकारोविधीयत इत्यङ्गाङ्गीभाववैपरीत्यमिच्छन्ति। तदयुक्तं "बहुषु तन्त्रेषु नवार्णं प्रकृत्य तत्प्रकरणे सप्तशतीपाठविधानेन नवार्णजपस्य प्राकरणिकत्वेनान्याङ्गत्वायोगात्। तत्रविद्यमानाया अपि स्तोत्रे फलश्रुतेः प्रयाजफलश्रुतेः "वसन्तमेवर्त्तूनामवरुन्धे" इत्यस्याइवाविवक्षितार्थकत्वात्। मरीचिकल्पे "रात्रिसूक्तं जपेदादौ मध्ये चण्डीस्तवम्पठेत्। प्रान्ते तु जपनीयं वै देवीसूक्तमिति क्रमः। एवं संपुटितं स्तोत्रं पूर्वोक्तफलदायकम्" इत्यनेन वैदिकसूक्तद्वयेन संपुटिततायाः सप्तशत्यां विधानाच्च। सच स्तवः मार्कण्डेयपुराणस्थत्रिसप्तत्यध्यायोत्तरं षड्शीतितमाध्यायान्तमभिव्याप्तः। "सावर्णिः सूर्यतनयः" इत्यारभ्य सावर्णिर्भविता मनुरित्यन्तस्त्रयोदशभिरध्यायैः परिच्छिन्नः श्लोकसमूहात्मको मालामन्त्रत्वेन प्रसिद्धः। अस्य सप्तशतीत्वव्यवहारस्तु न श्लोकसंख्यया तेषां षट्शतीतोऽपि न्यूनत्वात्। नापि कवचादित्रयरहस्यत्रययोर्मेलनेन, संख्याधिक्यापत्तेः। "जपेत् सप्तशतीं चण्डीं कृत्वा तु कवचं पुरः" इत्यनेन कवचस्य सप्तशत्याः पृथङ्निर्द्देशाच्च। तस्माज्जपे एकमन्त्रात्मकस्यापि मालामन्त्रस्य होमाङ्गत्वेन संपुटार्थत्वेन च सप्तशतधा विभजनात् शतरुद्रियस्येवैकानेकमन्त्रात्मकत्वे विरोधाभावात्तथा व्यवहारोपपत्तिः। एतस्योत्तमत्वन्तु तन्त्रान्तरे "यथाश्वमेधः क्रतुषु देवानाञ्च यथा हरिः। स्तवानामपि सर्वेषान्तथा सप्तशतीस्तवः"। तत्रापि कलावतिप्रशस्तः "कलौ चण्डीविनायकाविति" वचनात्। वाराहीतन्त्रे सर्वेषां स्तोत्राणां परशुरामशापमुक्त्वा तद्विरहितानि कतिचिद्वर्णितानि "भीष्मपर्वणि या गीता सा प्रशस्ता कलौ युगे। विष्णोर्नाम